

TRANSILVANIA

FŌIA ASOCIAŢIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ŞI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

NrulŪ 4.

SIBIIŪ, 15 APRILE 1895.

AnulŪ XXVI.

SESIUNEA GENERALĂ A ACADEMIEI ROMĀNE.

Sesiunea generală a Academiei Române, precum amŪ amintitŪ la alt locŪ, s'a deschisŪ la 1/13 MartiŪ a. c.; ū noi, înainte de a putē insera încă lucrările din acēstă sesiune a înaltei instituŷiunii culturale române, dăm în cele următore *raportulŪ secretarului generalŪ D. A. Sturdza* asupra lucrărilor făcute în anulŪ 1894/95, cu atătŪ mai vĕrtosŪ, căci acelŪ raportŪ este parte mare precursorulŪ ū substatulŪ acestorŪ lucrări, cari fără cunoscinŷa raportului numai în parte ar putē fi înŷelese.

AcestŪ raportŪ se cuprinde în cele următore:

„DomnilorŪ colegi!

Dela organisarea Academiei Române, ca institutŪ naŷionalŪ în 1879, sesiunea generală a acestui anul este întâia, la a cărei deschidere secretariulŪ D-vŷstre generalŪ ve pŷte presenta raportulŪ despre activitatea din cursulŪ anululŪ, fără o amintire întristătore a pierderē. vre-unuia din membrii institutului nostru.

Din contră avem a înregistra unŪ faptŪ îmbucurătore. MembrulŪ onorarŪ, Preasânŷia Sa *VictorŪ Mihalyi*, episcopulŪ Lugojului, a fostŪ întăritŪ de arhiepiscopŪ ū metropolitŪ românŪ greco-catolicŪ în scaunulŪ Blajului. Academia în ŷedinŷa dela 11 Novembre, a decisŪ a esprima cu acēstă ocaziune felicitările sale înaltului prelatŪ.

Acastă sesiune este, după mulți ani, totdeodată întâia, la a cărei deschidere numărul membrilor Academiei este complet. Fiă ca această fericită împregiurare să fiă de bună augură pentru prosperitatea institutului nostru, asupra căruia întrégă națiunea își are ațintiți ochii și dela care Românii speră multă pentru înaintarea culturii lor.

Academia a luat și în acestă ană parte la bucuriile M. S. Regelui, Augustulă ei președinte de onóre și protector, și ale familiei Sale.

Cu ocașiunea născerei principesei Elisabeta, fica Alțeteloră Loră Regale Principele și Principesa României, delegațiunea a esprimatú felicitările instituțiunei năstre.

La 3 Novembre, cu ocașiunea serbărei nunței de argintă a Maiestățiloră Loră Regelui și Reginei, Academia s'a înfățișatú în corpore, spre a-le presenta o adresă de felicitare.

Ședințele de preste ană.

În cursulă anulă Academia a ținutú 37 ședințe ordinară, din cară 5 aă fostú publice. În aceste ședințe, afară de afacerile private ale Academiei, s'aă făcutú comunicări și discuțiună sciințifice. Cele mai însemnate dintre acestea sunt următórele :

D. colegă V. A. Urechiă, la 25 Novembre a cetitú o comunicare: Pe file de ciaslovă, ca continuare la cea cetită la 11 Novembre 1888.

La 2. Decembre, D-sa a cetitú o încercare dramatico-satirică dela finea secolulă trecutú, inedită și anonimă: „Comedie în două fapte“, în care se arată trista stare a domniei și a boierimeii muntene de atuncă.

La 13 Ianuariă, D-sa a comunicatú: „Cererile în pontură, ce se cade a se face de români la veră ună congresú de principă creștină“, scriere dela 1828, din care se vede, că pe atuncă esista aspirațiunea la unirea Principateloră și se simția nevoia de ună principe străină și de independență.

D. Gr. G. Tocilescu, în 9 Decembre, a făcutu o relațiune despre nouele cercetări privitoare la „limes alutanus“ și la castrele romane dela Racovița-Copăcenî. La 16 Decembre D-sa a continuatŭ espunerea despre acele castre și a adusŭ la cunoscința Academiei descoperirea unui bogatŭ materialŭ de documente istorice slavone și române, aflatŭ de D-sa în archivulŭ municipalŭ alŭ Brașovului.

În parculŭ institutului Ottetelesanu dela Măgurele, cu ocasiunea unorŭ lucrări de nivelarea terenului, s'a găsitŭ unŭ numărŭ însemnatŭ de urne funerare pline cu oșe arse amestecate cu pământŭ. Directorulŭ institutului D. I. Slavicî a trimisŭ mai multe specimene din acele urne, cari s'aŭ prezentatŭ în ședințele dela 11, 18, 25 Novembre și 16 Decembre; ear la 13 Ianuariŭ D. Gr. G. Tocilescu a cetitŭ o notă asupra acestei descoperiri.

În ședința publică dela 2 Decembre, D. B. P. *Hașdeu* a cetitŭ unŭ poemŭ întitulatŭ „Dumneșeu“, ear în cea dela 10 Februariŭ a cetitŭ unŭ memoriŭ despre „Cheile Bîcului în Basarabia“.

D. colegŭ N. Ionescu, la 27 Maiŭ, a făcutŭ comunicare despre o călătorie a D-sale în Bulgaria și despre progresele culturale ale acestei țeri vecine.

La 4 Novembre, D. colegŭ D. C. *Ollănescu* a cetitŭ Satira IV. contra femeilorŭ savante; ear la 16 Decembre D-sa a cetitŭ o scriere întitulată „Din vieța romană de pe timpulŭ lui Augustŭ „Ospêțulŭ lui Nasidienus“.

D. colegŭ Dr. V. *Babeșŭ*, la 4 Novembre, a făcutŭ o espunere asupra lucrărilorŭ științifice cuprinse în noulŭ volumŭ alŭ Analelorŭ institutului de bacteriologie din București.

La 3 Iuniŭ, D-sa a aretatŭ constatările făcute asupra unei noue forme a morvei (răpciugei), anume morva latentă seŭ larvată.

În ședințele dela 18 Novembre, 27 Ianuariu, 3 și 24 Februariu, D. Dr. Babeșu, răspundându unor întrebări făcute de D. Hașdeu, a datu mai multe explicațiuni privitoare la lucrările făcute în institutul de bacteriologie cu privire la descoperirea seroterapiei în acestu institutu.

Dr. Gr. Ștefănescu, la 2 Decembre, a făcutu o comunicare despre prima cămilă fosilă găsită în România și unica până astăzi în Europa.

La 9 Decembre, D. Sp. Haret a vorbitu despre teorema ariilor în mișcarea sistemelor materiale (cu privire la o comunicare recentă făcută de D. Marey la Academia de științe din Paris).

La 10 Februariu, D-sa a prezentatu două lucrări matematice ale D-lui I. Ghibaldan.

La 13 Februariu, Dlă colegu I. Kalinderu a prezentatu, din partea D-lui și D-nei Mijatovich, mai multe scrieri de ale D-lor, cu o analiză asupra cuprinsului acestor scrieri.

D. membru corespondentă St. C. Hepites, la 7 Octobree a prezentatu o comunicare despre starea actuală a publicațiilor meteorologice în țară; ear la 27 Ianuariu a prezentatu lucrarea materială pentru climatologia României. II. Gerul Bobetezei.

În sesiunea generală trecută, la 11 Aprile, Academia a decisu, ca secțiunea literară să pregătască o lucrare asupra ortografiei, spre a se pute discuta cestiunea în sesiunea de acum. Secțiunea a ținutu 3 ședințe, la 18, 25 Novembre și 23 Decembre. Discuțiunile și decisiunile ei s'au tipăritu și s'au comunicatu, pentru ca astfel în actuala sesiune să se pótă lua asupra ortografiei decisiuni în deplină cunoscință de cauză.

Academia Română, ca cea mai înaltă instituțiune de cultură a némului românesc, nu a pututu sta nepăsătoare în fața pericolelor, de cari e amenințată cultura națională în acea țară locuită de români, unde s'a născutu bărbați pu-

ternicii ca Șincai, Samuilu Clain și Petru Maioră, Șaguna, Șuluțu și Barițiu. În ședința dela 27 Maiu, Academia a aprobatu unu memoriu asupra acestei cestiuini mari. Acestu memoriu s'a adresatu tuturoru instituțiuniloru, cu cari ne aflămă în relațiuni.

Publicațiunile Academiei.

În cursulu anulu s'aă făcutu următorele publicațiuni:

1. Din analele Academiei s'aă tipăritu:

a) Tomulu XVI. — Partea administrativă și desbaterile din 1893—94;

b) Din Tomulu XV. — Memoriile secțiunei istorice, s'aă tipăritu cōlele 26—30 din lucrarea D-luī V. A. Urechia Documente inedite din domnia luī Alecsandru Constantinū Moruzi, 1793—1796. Volumulu se va termina în cursulu anulu viitoru;

c) Tomulu XVI. — Memoriile secțiunei istorice aă începutu a se tipări cu lucrarea D-luī V. A. Urechia: Catolicii din Moldova în secolulu XVII, după scrierea luī Marcus Bandinus. S'aă tipăritu cōlele 1—5. Volumulu se va termina în cursulu anulu viitoru;

d) Tomulu XVII. — Memoriile secțiunei sciințifice au începutu a se tipări cu lucrarea D-luī St. C. Hepites: Materiale pentru climatologia Romăniei. I. Clima Sulinei.

2. Din istoriile luī Herodot, în traducerea premiată a D-luī D. I. Ghica, după tomulu I. cuprinđendū cartea I. s'a pusū în tiparu cartea IV, carea se va tipări în tipografia I. V. Socecū. Lucrarea va începe în curēndū.

3. S'a tipăritu lucrarea despre Basmelē romāne, de D. L. Șăineanu, lucrare premiată de Academiă în sesiunea trecută cu premiulu statuluī Eliade-Rădulescu.

4. Cāt se atinge de Etymologicum Magnum Romaniae, deși în cursulu anulu D. B. P. Hașdeu a avutu nenorocirea de a fi de mai multe-orī greu bolnavū, totuși făsciōra 3-a

din tomul III. este gata, și vi se va prezenta în cursul sesiunii. Ea cuprinde, între altele, un studiu foarte important despre Cheile Bicului și despre Bêladă.

5. În sesiunea trecută, la 28 Martiu, Academia a decis facerea unei noue edițiuni a scrierei lui D. Cantemir, *Chronicul vechimei Romano-Moldo-Vlachilor*, însărcinându-l cu facerea acestei edițiuni pe D. Gr. G. Tocilescu. S'a decopiat, sub îngrijirea D-lui Tocilescu, întrégă acéstă scriere de pe exemplarul edițiunii din 1835, care a fost colationat de D-sa la 1877, cu originalul auto-graf, aflător la Moscova, în biblioteca archivelor principale ale ministrului de esterne.

6. Aă rămasă a se tipări în anii viitori:

a) *Țeranul român*, de D. Gr. G. Tocilescu, lucrare premiată la 1882;

b) *Catalogul monumentelor epigrafice și sculpturale din museul național de antichități*, de D-lu Gr. G. Tocilescu;

c) *Flora Dobrogei*, de C. Dr. D. Brândză, lucrare premiată la 1877;

d) *Tomul II. din Psaltirea publicată românesce la 1577 de diaconul Coresi*, din care D. B. P. Hașdeu, însărcinat cu facerea acestei publicațiuni, a tipărită întâiele 4 côle;

e) *Discursurile și alocuțiunile M. S. Regelui în anii 1866—1891*, din cari, conform decisiunii luate în 1890, s'a tipărită întâiele 10 côle;

7. Schimbă de daruri de publicațiuni. — Noue relațiuni de schimbul publicațiunilor s'a stabilită cu următoarele instituțiuni:

Academia de științe dela S-t Louis (America de Nord), Academia de Științe, Arte și Litere dela Wisconsin, Madison (America de Nord), Observatorul de astronomie dela Paris,

Societatea arheologică croată dela Knin (Dalmația). S'au dăruit publicatiunii pentru bibliotecile: Gimnasiului dela Râmnicu-Vâlcea, Seminariul dela Curtea de Argeș.

Publicațiunile Hurmusaki și cercetări istorice.

Marea publicațiune istorică, care acum de 15 ani se face sub îngrijirea Academiei, a continuată dezvoltarea ei în anul trecut ca și în cei precedenți.

1. Tomul II. partea 5-a, formatul din documente din anii 1552—1557, adunate din diferite publicațiuni străine de dl. N. Densușianu, a început a se tipări. S'au tipărit până acum 26 côle, cuprindendă 91 documente.

2. Tomul VIII. formatul din documente din arhivele Venetiei și din alte arhive străine, precum și din colecțiunea de documente originale a Academiei, s'a terminat și publicat. Acestul volumul este de 74 côle și cuprinde 762 documente din anii 1376—1650.

3. Tomul IX. continuarea celui precedentul și formatul din documente de aceeași natură și origine, se află la tipar. S'au tipărit în cursul anului côlele 22—40, sub îngrijirea dlui I. Slavici. Volumulul cuprinde până acum 457 documente din anii 1650—1680.

4. Tomul VI. din Supplementul I, formatul din documente politice și diplomatice procurate de mine și privitoare la istoria țerei din anii 1827—1849, este terminat. Elul s'a tipărit sub îngrijirea dlui C. Colescu-Vartic. Acestul volumul este de 83 côle și cuprinde 304 documente,

5. Tomul II. din Supplementul II, cuprindendă documente din arhivele și bibliotecile polone, s'a tipărit sub îngrijirea dlui Ioanul Bogdanul. Elul este de 81 côle și cuprinde 286 documente din anii 1601—1640. Vi se va prezenta chiar în cursul acesteș sesiuni.

Ună III. volumă din Suplementul II. va pute începe a se tipări în curëndă.

6. „Fragmentele din Istoria Românilor de E. Hurmuzaki s'au publicat numai în tectstă originală germană. În traducere română s'a tipărită Tomul I, pe când publicatiunea se află încă în administrarea Ministeriului instrucțiunei publice. Delegatiunea a decisă, la 13 Octobree 1889, să se publice traducerea românescă și a tomului II. Cu această traducere a fostă însărcinată dlă I. Slavici, care a dat'o la tipariu.

7. S'au continuat cercetările și decopierile de documente în arhivele săsesci din Sibiu, Brașov și Bistrița. Din aceste cercetări s'au primită până acum 1037 documente din anii 1358—1736.

Ar fi de celu mai mare interesă istoric, ca aceste cercetări să se pôtă întinde asupra tuturor arhivelor municipale și bisericesci ale Sasilor din Transilvania, cari au avut neîncetate relațiuni cu Principatele și au păstrat forte multe acte privitoare la acele relațiuni.

8. Dlu colegă Gr. G. Tocilescu, în Aprile 1894, a descoperit în arhivulă municipală ală Brașovului apröpe 1000 documente slavone și române, emanate dela principii Țerei-Românesci și ală Moldovei, dela diferite orașe și persoane din țără, cari au stată în desă corespondență cu Brașovul în secolii trecută. S'au pusă dlui Tocilescu la dispozițiune sumele necesare, pentru a procura copii seă fotografii de pe tôte acele documente.

9. Pentru a face pe deplină cunoscută, mai alesă guvernului și adunărilor legiuitoare, marea însemnătate istorică a acestei publicațiuni, precum și modulă administrărei ei de cătră Academiă, s'a tipărită la începutul lunei Februarie anulă acesta espunerea, care se alătură la acestă raportă și care s'a trimesă atâtă guvernului câtă și corpurilor legiuitoare.

10. Starea actuală a publicațiunii „Documente privitoare la Istoria Românilor” este următórea:

Volumul	Anii	Cóle tipărite	Documente	Adunate de Hurmuzaki	Adate de Academia
I p. 1.	1199—1345	92	553	—	553
I p. 2.	1346—1450	117	691	—	691
II p. 1.	1451—1575	105	722	722	—
II p. 2.	1451—1510	98	534	—	534
II p. 3.	1510—1530	99	462	—	462
II p. 4.	1531—1552	100	446	—	446
II p. 5.	1552—1575	26	91	—	91 (sub presă)
III p. 1.	1576—1599	79	443	341	102
III p. 2.	1576—1600	76	563	—	563
IV p. 1.	1600—1649	93	629	629	—
IV p. 2.	1576—1650	91	732	—	732
V p. 1.	1650—1699	72	362	362	—
V p. 2.	1650—1699	54	475	—	475
VI	1700—1750	90	355	355	—
VII	1750—1818	76	308	308	—
VIII	1376—1650	74	762	—	—
IX	1650—1800	40	457	—	762
Suplem. I.—I	1518—1780	135	1.414	—	457 (sub presă)
II	1781—1814	101	988	—	1.414
III	1709—1812	77	203	—	988
IV	1802—1849	78	415	—	203
V	1822—1838	86	325	—	415
VI	1827—1849	83	304	—	325
Suplem. II.—I	1510—1600	82	347	—	304
II	1601—1649	81	286	—	286
Volume 25		2.105	12.867	2.717	10.150

Aceste documente se împart în următóriul mod după principalele epoci ale istoriei Românilor:

	Anii	Documente
Înainte de Mircea Vodă	1199—1382	786
Epoca lui Mircea și Alecsandru cel bun	1383—1432	287
După Alecsandru cel bun, epoca lui Stefan cel mare	1433—1504	736

	Anii	Documente
După Ștefanu celu mare, epoca lui Petru Rareșu, Négoe Basarabu	1505—1546	1.110
După Petru Rareșu, Lăpușnénu, Despotu, Petre-Schiopulu	1546—1566	781
Epoca dintre Lăpușnénu și Michaiu-Vitezulu	1566—1593	832
Epoca lui Michaiu-Vitezulu și a Movileșiloru	1593—1610	2.188
Epoca dintre Movileșii — Mateiu Basarabu și Vasile-Lupu	1611—1633	742
Epoca Voevoșiloru Mateiu-Basarabu și Vasile-Lupu	1633—1654	578
Dela Mateiu-Basarabu și Vasile-Lupu până la Brancovanu	1654—1688	757
Brancovanu și Cantemirescii	1688—1714	740
Domniile Fanarioșiloru	1714—1821	2.309
Epoca aniloru	1821—1849	1.021
(Va urma.)	Documente	12.867

D. A. Sturdza.

ÎNAUGURAREA FUNDAȚIUNEI UNIVERSITARE CAROLU I.

La 14 Martiu v. a. c., ziua proclamării independenței României, s'a deschis cu mare solemnitate așezământulu culturalu, fundatu de regele *Carolul I.* pentru tinerimea universitară din București și Iași la anul 1891, aniversara a 25-ea a domniei sale.

La orele 11 $\frac{1}{2}$ M. Loru împreună cu AA. L. Principele și Principesa României intrară în frumosulu edificiu alu fundațiunei, unde în sunetulu imnulu naționalu au fostu întimpinați de consiliulu de ministri, rectorii universitari *Culianu* și *Maioreșcu*, dd. *I. Kalinderu*, administratorulu domniiloru Coronei, G. D. *Teodorescu*, directorulu fundațiunei, reprezentanții autoritășiloru statulu, delegațiunii ale studenșiloru dela ambe universitașile ș. a. Aici era de față și dlă Eulogie Georgief, care dăruise acestei fundațiunii îndată după întemeierea ei 200,000 lei.

I. P. S. Sa Metropolită Primat, încungiurată de înalțutul cleru, sevêrși sântirea apei și stropirea saeloră, fiindă esecutate cântările rituale de escellentulă choră ală bisericeî Bêlașa.

Ear Regele rostî următorulă cuvântă, care pentru însemnătatea lui 'lă reproducemă în totă cuprinsulă.

„Am alesă, pentru deschiderea fundațiunei Universitare, diua de 14 Martiū, care ne amintese aședarea Patriei pe temelii neclintite, spre a areta și mai bine scopulă patriotică ală acestui aședământă, întemeiată întru folosulă junimeî universitare la împlinirea a 25 de ani ai Domniei Mele.

„Astădi, după mai multă de ună pătrară de vécă de jertfe și silințe, Statulă română a ajunsă a răspândi binefacerile luminei în tôte stratele poporului. Datorimă acêsta nu numai bărbaților politici, cari aū înțelesă însemnătatea acêstei puternice pârghii a ridicărei națiuniloră, ci și corpului profesorală, care și-a îndeplinită cu rîvnă și stăruință înalta sa chiămare.

„Dorindă a lăsa în urma Mea o mărturiă viuă a sentimenteloră, ce Me însuflețescă cătră Țeră, și a areta totodată necurmatulă interesă, ce am pentru instrucțiune, am închinată tinereloră generațiunii acestă locașă de studiū, cu falnica menire de a contribui la răspândirea și înflorirea sciinței în România.

„Numai prin muncă stăruitoare și sciință se potă pregăti poporele de luptele, ce le așteptă pe tărêmulă economică și socială. Tôte generațiile, cari aū sevêrsitū fapte mari și folositoare țeriloră loră, aū fostă crescute în acêstă scolă serioasă și s'aū oțelitū la flacăra iubirei de sciință și de patriă.

„Noi, cari voimă a lăsa urmașiloră nostri o moștenire neștirbită, caută să avem de-apururea înaintea noastră acestă țelū sfântū ală mărireî scumpei nōstre Români.

„Dintre voi, cei tineri, voră eși bărbați cu chiămarea și grăua răspundere, de a fi luminătorii și conducătorii nați-

unei pe căile necunoscute ale viitorului. Urmați dar sfaturile profesorilor vostri, încunjuțați-i cu respect și încredere, întăriți-vă sufletele cu gândiri curate și simțiri înalte, spre a fi vrednici de misiunea, la care puteți fi chemați.

„După cum va fi tinerimea noastră de astăzi, așa va fi și România de mâine. Greu, dăr, cumpănesce în grijile noastre îndrumarea tinerimei pe calea muncii conștiințioase, a iubirei de adevăr și de țară.

„Legenda mănăstirei Argeșului ne arată credința răspândită în poporul român, că pentru trainica întemeiere a unui așezământ, trebuie îngropată în temeliiile lui o ființă viuă. Pus'am în temeliiile acestei case a tinerimei universitare viața mea credință în viitoriul României.

„Facă Cerul, ca vécurile, ce voru urma, să ne dea dreptate, cu prisos, și ca din acestu locașu alu științei să se răspândească, ca dintr'unu focaru nestinsu, caldele rațe ale unui patriotismu luminatú asupra némului românescu...”

Aceste cuvinte ale Maiestății Sale au fostú aclamate de numărósa asistență, care repetá de mai multe ori: Trăescă Maiestățile Lorú! Trăescă Augusta Dinastie!“! Apoi M. S. Regele, continuândú, díse:

„În acestu gândú ve încredințezú, D-lorú membri ai comitetului Fundațiunei și Domnule directorú, grija acestui așezământú. Nu Me îndoescú, că sub înțelepta D-vóstre conducere va da ródele dorite de inima Mea.

„Provedința, care a ocrotitú Țera noastră cu atáta îndurare, va revérse de sigurú și asupra acestei Fundațiunii bine-facerile ei, îndeplinindú astfelú rugile, ce le-am înălțatú, împreună cu Înaltú Prea Sântia Sa metropolitulu Primatú, cătrá A-tot-puterniculú“. —

Frumóse discursurí urmará apoi: din partea dlui *Culianú* rectorulu universității din Iași, a licențiatulu în litere I. *Barbulescu* și a studentulu de teologieá G. *Popescu*, și solem-

nitatea se termină cu semnarea actului de inaugurare, în sunetul muzicii militare și însuflățile aclamări ale Regelui fondator și ale înaltei dinastii.

Ear fundațiunea, o înnoită manifestare a părintescei iubiri a Regelui către țară și popor, se caracterizează de ajuns prin cuvintele, ce adresase ministrului președinte la întemeierea ei.

„Urmându pilda bunilor Domni din trecut și spre „amintirea faptelor împlinite în acest pătrar de veac, „voim a înființa un așezământ spre binele tinerimei universitare dela toate facultățile din țară, al cărui scop va fi „de a procura studenților un loc de întrunire înzestrat „cu o bibliotecă tot-deuna deschisă, unde vor pute să satisfacă „iubirea lor de studiu“.

De încheiere se însemnă la acest loc, că M. S. Regina Elisaveta a dăruit acestei fundațiuni o copioasă colecție de numi vechi.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

Mercuri în 1/13 Martiu s'a deschis sesiunea ordinară a Academiei Române. Dl D. A. *Sturdza* a dat cetire raportului comisiunii însărcinate cu darea de semn asupra activității în cursul anului.

Academia va lucra în această sesiune în fiă-care Lună, Mercuri și Vineri dela 1 până la 4 p. m. și în fiă-care Marți, Joi și Sâmbătă dela 9 până la 12 a. m., având a percurge următoarea programă:

1. Raportul secretarului general despre activitatea Academiei în 1894—95.
2. Alegerea comisiunii pentru esaminarea lucrărilor făcute în 1894—95.
3. Alegerea comisiunii financiare pentru cercetarea compturilor pe 1894—95, și pentru formarea bugetului pe 1895—96.
4. Cestiunea succesiunii Emanuil Donici.
5. Raportul comisiunii însărcinate cu împărțirea cărților didactice din fondul Ioan Fătu în 1894.

6. Alegerea comisiunii însărcinate cu distribuirea cărților didactice din fondul Ioan Fătu în 1895.

7. Raportul comisiunii permanente a bibliotecii pentru anul 1894.

8. Modificarea art. 7 și 42 din statute (decisiunile dela 17 Martiu 1894 și 3 Februarie 1895) și art. 58 de Regulament, (decis. dela 17 Martiu 1894).

9. Raportul comisiunii însărcinate cu esaminarea lucrărilor făcute în 1894—95.

10. Raportul comisiunii fundației Adamachi.

11. Cestiunea ortografiei.

12. Determinarea subiectului pentru premiul Eliade Rădulescu de 5000 lei din 1900.

13. Raportul comisiunii fundației Ioan Otteteleșan.

14. Decisiune pentru punerea în lucrare a donației Principesei Alina Știrbei.

15. Discursurile de recepțiune ale dloră membri Dr. Vict. Babeș, Sp. Haret, Gr. G. Tocilescu și A. D. Xenopol, cu răspunsurile lor. (Art. 25 Stat. 63 Reg.).

16. Raportul comisiunii însărcinate cu cercetarea publicațiilor prezentate la premiile Năsturelă Herescu de 4000 lei și Eliade-Rădulescu de 5000 lei pentru 1895.

17. Raportul comisiunii financiare asupra compturilor pe 1893—94.

18. Raportul comisiunii însărcinate cu cercetarea cărților didactice prezentate la concursul premiului Asociației Craiovene de 1500 lei pentru 1895.

19. Raportul comisiunii însărcinate cu cercetarea lucrărilor prezentate la premiul Lazară de 5000 lei asupra subiectului „Igienă țeranului român etc.“

20. Decisiuni pentru publicarea premiilor San-Marin și Neuschotz.

21. Alegerea comisiunii de 9 membri pentru publicațiile, cari se voră presenta la premiile Năsturelă-Herescu de 4000 lei și Lazară de 5000 lei pentru 1896.

22. Alegerea comisiunii, care va esamina lucrările, ce se voră presenta la concursul premiului Alecsandru Ioană Cuza de 10,000 lei pentru 1896 asupra subiectului „Istoria Romanilor dela Aureliană până la fondarea Principatelor“.

23. Alegerea comisiunei, care va examina lucrările, ce se voru presenta la concursul premiului Alecsandru Ioană Cuza de 6000 lei pentru 1896, asupra subiectului: *Psychologia și metafisica poporului român, după literatura populară.*

24. Alegerea comisiunei pentru examinarea lucrărilor, ce se voru presenta la premiul Eliade-Rădulescu de 5000 lei asupra subiectului: „*Botanica populară română etc.*“

25. Alegeri de membri onorari și corespondenți.

26. Formarea bugetului pentru anul 1895—96.

27. Alegerea președinților și vice-președinților secțiunilor pentru 1895—96. (Art. 15. Stat.)

28. Alegerea delegațiunei pentru 1895—96. (Art. 15 Stat.)

29. Raportul secretarului general asupra lucrărilor sesiunei generale din 1895. —

Dorim înaltei corporațiunii și la sesiunea acăsta continuarea mănóseși și salutarei activității de până acum.

Din ședințele plenare dela 7/19 până la 12/24 Martiū însemnăm, după bine înformata „*Familiă*“, următoarele:

Dlū Iosifū *Vulcanu* a prezentatū scrierile sale „*Ruga dela Chiseteū*“ și „*Serăciă luciă*“.

Dlū Dr. G. *Crainiceanu* a trāmisū spre publicare în *Anale* scrierea „*Literatura medicală română*“.

Dlū v.-preș. V. A. *Urechia* propune, a se trāmite familiei decedatului istoricū italianū filo-romānū *Cesaru Cantu* condolențele Academiei; și priimindu-se unanimū propunerea, d. N. *Ionescu* face elogiulū ilustrului bărbatū.

Dlū D. C. *Ollănescu* în ședință publică a datū cetire scrierei sale „*Unū dialogū satiricū împrotiva năravurilor nóstre actuale*“.

Ear dlū I. *Kalinderu* totū în ședință publică a cetitū lucrarea sa „*Vilegiatura la Romāni*“, carea ne dă unū tablou fidelū alū vieței familiare a străbunilor nosteri.

În fine s'a datū cetire scrisórei D-nei Elena de *Turnescu* carea pune la dispoșiția Academiei câte 2000 lei la anū: 1000 spre liberă dispunere, ear 1000 pentru stipendii la fete din institutulū *Otteteleșanu*.

Academia română a ținutū la 10 Februarie a. c. n. ședință publică, în carea D. B. P. *Hașdău* a cetitū unū studiū „*despre cheile Bifului din Basarabia*“.

Ear Sâmbătă sub președința Maiestății Sale Regelui, s'a ținut o ședință publică foarte bine cercetată, și s'a discutată cestiunea ortografeii timp de preste 3 ore. S'a decisă însă numai asupra următoarelor două puncte :

1. Folosirea lui **đ** pentru sunetul **z** în cuvintele, ce derivă din latină, ca de exemplu : *điuđ, đină, đicere* etc., ear **z** se va folosi numai în cuvintele străine, ca *zăbavă, zamă, zămislire* etc.

2. Cestiunea lui **u** mută seú latentă a provocat o discuție înflăcărată. Pentru exprimarea acestuia a pledat cu multe argumente și multă energie dñii : Quintescu, Romanu și Caragiani ; pentru suprimarea lui : dñii Negruzzi, Sturdza și Maiorescu, cestú din urmă cu agere argumente practice și cu celú mai invederatú efectú.

Făcându-se votare, suprimarea lui **u** mută s'a priimitú cu mare majoritate și s'a enunțatú de Maiestatea Sa Regele președinte, punându-se astfel capétú acestei contraverse lungi.

UNŪ DOCUMENTŪ ISTORICŪ DELA 1784.

Publicămú în cele următoare unŪ documentŪ istoricŪ dela 1784 : patenta „chesaro-crăiescă“, prin carea se dá amnestiă tuturorŪ, cari aŪ participatŪ la revoluțiunea lui Horia.

Patenta în limba latină a mersŪ pe calea „crăiescului în mare principatulŪ Ardealului Gubernium“ și la episcopia, recte archiepiscopia „neunită“ din SibiiŪ ; dar aflându-se EpiscopulŪ *GhedeonŪ Nichitić* în visitațiune canonică, cerculariulŪ seú dto 27 Novembre 1784, prin care publică „patenta crăiescă“, 'lŪ datéză din Mihălesci, probabilŪ protopresbiteratulŪ de astăđi alŪ Dobrei.

Avem înaintea noastră unŪ însemnatŪ convolutŪ de acte de pe acestŪ timpŪ, între cari și originalulŪ acestui cerculariŪ, scrisŪ de episcopulŪ numitŪ cu sigilulŪ imprimatŪ în cêră roșiă ; și cerculariulŪ cu patenta tradusă în limba română, scrisŪ cu litere cirile, care pentru noi e de interesŪ și ca documentŪ de limba română din secululŪ 18, sună din cuvêntŪ în cuvêntŪ în modulŪ următorii :

„Noi, preaosfințitei chesaro-crăiesci și apostolicesci măririi a imperatului și craiului Ghermanii, Hungariii, Bohemii și a Ierusalimului, a archiduxului Austriei, a duxului Burgundii, a mare principului Ardealului, a comesului Săcuilor și alte, Crăiesculă în mare principatulă Ardealului Gubernium.

„Preaosfințita chesaro-crăiesca și apostolicésca mărire înștiințându-se de prea grozavele silnicii a turburatului neamului românesc și împregiurū stările acelora, măcar că aceia prin faptele cele rele făcute s'aū făcutū vinovați de prea grele pedepse, dacă se vorū socoti acelea după puterea legilorū. Inse a sa preaosfințita chesaro-crăiesca mărire prin milostivulū craiesculū sēū rescriptū dela 22 alū lunei lui Noiemvrie: din născuta sa milostivire tuturorū, care cu pace se vorū întorče la locurile lăcașurilorū sale, și în pace se vorū ține în casele sale, bine aū voitū cu milostivire a le dăruī obstésca amnestie, adecă iertăciune, impreună și comisie crăiescă a rēndui în fața Escelenției Sale Domnului Grofului Antonie Jancovicī și a Domnului ghenearariului de Papila pentru cercarea saū investigația pricinilorū acesteī rēscōle, adecă turburări. După cum crăiesculū Gubernium cu puterea altia patente date la 11 Noiemvrie pre toți cărorā s'aū cădūtū, nu lipsise mai nainte a-lū însciința, ca se cuprinđă sfaturī mai sdravine, pentru acestū sfērșitū făcuse spre nădejdea căpătării milii și iertăciunii, dela a sa preaosfințita mărire.

„Așa și acum totū acelora cu numele celū crăiescū a preasfințitii măririi sale, amnestia cea de obște, adecă iertăciune vestesce și publicăluesce prin puterea acesteia patente de acum poruncind, ca se se silésca a se arăta vrednicī de mila acēsta chesaro-crăiască, se întorcă la locurile lăcașurilorū sale, ca armele și alte asemenea acestora unelte se le lase și pre sine în pace și liniște se se așede, și din locurile în care s'aū fostū băgatū și ascunsū, se easă, și în casele sale cu pace se se ție, și mai pe urmă de tōte adunările saū în-

vrăjbiturile se se opréscă, și prin acésta de pedépsa ~~aceea~~ vorú scăpa, care neiertatú i-ar aștepta, pre cel ce ar fi în turburare, din crăiesculú Gubernium a mare prințipatului Ardealului. În Sibiiú, 30 Noiembrie anulú 1784.

(L: P:) *Samoilú* Baronú de *Bruckenthal* m. p.,
gubernatorú.

David Secheli m. p.,
canțálarú.

B. Antonius Fojica m. p.

„Eu ca unú archipăstoriiú alú vostru părintesce ve arétú, precum milostiva împărăție aú datú iertăciune tuturorú, care cu pace se vorú întórce la casele sale, și comisie s'aú rënduitú, după cum mai pe largú ați înțelesú din patenta crăiască, a căreia orginalulú este la mine letenesce, dară cea românéscă este acésta. Pentru aceea iubițií meí fií, ve aședați cu pace la casele vóstre și puneți josú și lásați armele. Așa ve sfătuescú și ve invétú, ca se puteți fi vrednici de acéstă milă, mai susú dísa. S'aú datú în Mihailești: 27: Noiembrie: 1784.

(L: P:) *Ghedeonú Nichitici* m. p.,
episcopú neunitú alú Ardealului“.

Z. Boiu.

DIN SCÓLA VIETÍ.

(Aforisme alese și traduse de *Jeronimú G. Barișliú.*)

Fericirea séú nefericirea conăcesce la ómenii aceia, care aú deja o provisiune de ajunsú dintr'una séú din ceealaltă. *Gracian.*

*

Eú afu numai doué lucruri, care potú face viéta fericită: moderarea poftelorú și buna întrebuintăre, care o face cineva de noroculú séú. *Saint-Evremond.*

*

Viéta și sórtea nóstră séménă cu unú jocú de șach, care póte fi căștigatú și perdutú. *Huxley.*

*

Cultura și progresul în cultură al unei națiuni nu e nimic alta, decât o făptură a sorții, rezultatul a mii de cauze conlucrătoare, s'ar pute dice a întregului element, în care trăiesc.

Herder.

Pentru de a elibera pe om de cătușele sale, trebuie ca suferința să vină în ajutorul cugetărei.

Rud. de Ihering.

Nici în cele mai dureroase împregiurări ale vieții omul se nu se îndoiască în putința, că ele pot deveni iarăși senine.

Zschokke.

Pentru ca se putem compătimi cu o durere, trebuie să fim în stare a ni-o închipui cu totă vioiciunea, și intensitatea compătimirei noastre de ordinară stă în raport cu vioiciunea închipuirii noastre.

Lecky.

Regretul e proba plăcerii gustate.

Sailer.

A aștepta o plăcere, încă e o plăcere.

G. E. Lessing.

Suferințele trupesci, ca și cele sufletesci, caută singurătatea, și une-orî numim astfel de omeu încăpăținați, a căroră nefericire ară trebuî se o deplângem.

Cel ce poate cânta și ride, își spariă nefericirea.

Proverbială.

Temperamentul oamenilor se tradă prin natura plăcerilor, ce-și aleg.

Mercier.

Pentru că dorințele oamenesci sunt fără saț, de ore-ce natura ne permite și îndemnă a dorî toate, ear destinul permite împlinirea numai a puține, se nasce de aci o permanentă nemulțemire în sufletul oamenesc și o săturare de lucrurile, care le posedem. Așa prezentul e criticat, trecutul lăudat și viitorul dorit, deși n'avem nici o cauză rațională pentru acesta.

Machiavelli.

Ideile sunt motive ale scopului. Ori-ce idee ca motiv practică ală activității noastre se sfârșese în urmă în ființe vii.

Rud. de Ihering.

Ideile câștigă totdeauna mai multă putere, când se unesc cu martiri.

* * *

*

La betrânețe nu scade bogăția ideilor, ci numai plăcerea de a le exprima. *K. Gutzkow.*

*

Pentru om numai aceea e o nefericire, când i se ficsază o idee, care nu are nici o întărire în viața practică și îl deține chiar dela viața activă. *Goethe.*

*

Știința specială și filosofia stau în același raport, ca și cunoștința și doctrina. *G. H. Lewes.*

*

Științele cele mai tinere sunt totdeauna cele mai grele, pentru că ele se ocupă cu probleme, care mai înainte erau trecute de totu cu vederea, și nu există mijloacele, pentru de a se ocupa de studiul lor. *G. Rümelin.*

*

Omul nu s'a mulțumit nici odată numai cu operațiunile și produsele inteligenței, și nu se va mulțumi nici odată numai cu acelea; pentru aceea știința naturii singură nu poate satisface toate trebuințele naturii sale. *John Tyndall.*

*

Istoria dezvoltării spirituale nu se compune dintr'unu șir de evoluțiuni, dintre care una nimicesce pe cealaltă și o suspinde, ci dintr'unu șir constant de dezvoltări, dintre care una se îmbină cu cealaltă, pentru ca pe calea cea nouă se o desvôle și mai departe și așa se o conducă totu mai aproape de adevărul căutat. *W. Whervell.*

*

Două căli sunt totdeauna, pe care se poate promova știința naturii: — observarea și reflecțiunea. *K. E. de Baer.*

*

Influenței, ce o exercită părărea acelor, pe cari mulțimea îi consideră ca pe cei mai învățați și cărora li se încrede, avem a mulțumi răspândirea părerilor false. *Laplace.*

*

Nu amâna dezvoltarea mai departe a unei idei pentru ore mai bune și mai libere. Așa nu-ți mai revine, cum a fost în momentul concepțiunii. *K. Gutzkow.*

*

Geniul e deșteptat prin miserie, și numai bună-starea îl poate susține. *K. Gutzkow.*

*

Câștigul din orî-ce lectură e, că individualitatea autorului și aceea a cetitorului sã potențezã la o a treia. *Ales. Jung.*

*

Pentru poetu ca atare nu esistã nici o scõlã, nici unũ atelierũ. Scõla lui e adẽncimea eului sãu solitarũ și plinulũ vieței. În eternulũ schimbũ alũ acestora se aflã scõla sa. *Emil. Palleske.*

*

Lectura nu pôte fi opritã, dér ea pôte fi instruitã.

Sebastian Brunner.

*

Sunt ómenĩ, cari în tótã viéta lorũ vênẽzã dupã dispozițiune. Ei sunt soșii, amicii și concetãțeniĩ ceĩ mai teribiliĩ.

H. W. Riel.

*

Omulũ e ca și planta, care ca sã-și pótã desvolta pe deplinũ forțele sale firesci și interne are lipsã de unũ solũ favorabilũ.

Lecky.

*

Avem în tocmai destulã religiune, pentru de a ne urf unii pe alții, dér nu de ajunsũ pentru de a ne și iubi.

Pope.

*

Biserica romanã a reușitũ mai bine a face religiunea poporalã, sciind a o combina nu atãtũ cu noțiunile mulțimei, cãt mai vêrtosũ cu intențiunile omului singuraticũ.

Goethe.

*

Nu mai vorbĩ de iubirea ta de adevêrũ, când n'ãi fostũ decãt numai brutalũ.

R. Gutzkow.

*

Cea mai mare parte a omenimei o putemũ împãrtĩ în doue clase. Una nu ajunge nici odatã pãnã la adevêrũ, pentru cã nu cugetã nici odatã în de ajunsũ; ceealaltã trece adesea preste elũ, pentru cã își subtilisêzã prea multũ cugetarea.

Hume.

*

Adevêrulũ și statornicia chiar decã s'ar afla reprezentãtũ numai într'unũ singurũ esemplarũ, dãinuesce mai multũ decãtũ minciuna și lașitatea în milióne de indiviđi.

Ferd. Kürnberger.

*

Adevêrurile morale nu s'aũ schimbatũ, sunt înse supuse unei schimbãri continue adevêrurile intelectuale.

Thomas Buckle.

*

Orĩ-care adevêrũ ce incolțesce e revoluționarũ față cu prejudețulũ domnitorũ, cãruia i se opune; orĩ-care virtute ce incolțesce,

e revoluționară față cu viciul, care e la modă și i contradice. Pentru aceea totdeauna se nasce gălăgia, când încep a înflori adevăruri și virtuți tinere și próspețe. Prejudetele și viciurile dominante presimtă pe inamicul lor puternic, cu care se apropia și sfârșitul stăpânirei lor.

K. v. Raumer.

*

Convingerile noastre sunt determinate prin multe împregiurări întâmplătoare.

Spittler.

*

Ori-cui i mai rămâne atâta putere, a îndeplini aceea despre ce e convins.

Goethe.

*

E ună cuvântă tristă, dar adevărată, că copii sunt pedepsiți cu erima comisă de părinții lor.

*

Istoria morală a omenimei e succesiunea ipoteselor, pe care le au stabilită în mod alternativ, și la care au aderat.

Charles Bigot.

*

Ori-ce schimbare mare în credință se în referințele sociale aduce cu sine și o schimbare a sentimentelor.

Lecky.

*

Numai cei fantiști speră, fără să se îndoiescă.

Hippel.

*

Liniștea sufletescă o obține cineva, când încetă a spera.

Prov. arab.

*

Nici corabia nu e permisă a o lega numai de o singură ancoră, și nici viața a și-o basa numai pe o singură speranță.

Socrate.

*

Cel-ce are multe speranțe, acela are și multe posibilități de a se desamăgi; cel-ce are puține, acela are puțină ocaziune pentru bucurii.

Young.

*

Pentru a trăi constant în retragere, trebuie ca cineva se fiă mai mult decât alții, se cu ceva mai puțin ca un animal.

Saint Evremont.

*

Precum o retragere prea lungă slăbește inteligența omului, așa o distrage prea de sa societate.

Saint Evremont.

*

Înțeleptul se lasă a fi căutat de lume, ear singurătatea o caută el.

* * *

*

A se mântui perfect de o iluziune ofere bucuria mai mare, decât aflarea unui adevăr.

K. Gutzkow.

*

Iluziunea e prea bună până ce suntem încă tineri; numai se nu o țerim cu noi și la bătrânețe.

Goethe.

*

E o nebunie a se teme de ceea-ce e inevitabil

Syrus.

*

Ajutoriuul omenesc e un părete slab; cel ce se rașimă de el, cade grămadă cu el cu tot.

Ch. Schubart.

*

Recunoșce meritul străin, și cel căruia i l'ai recunoscut, te va promova.

K. Gutzkow.

*

Vom face totdeauna bine decât imputări, ce ni se fac numai în glumă, le considerăm ca făcute în serios.

K. Gutzkow.

*

Prin finețe poți se indupleci vanitatea cuiva, ca să-ți destăinuiești lucruri, pe care de altcum le ar fi tănuit chiar și amiciției.

Esprit des Esprits.

*

A da sfat ămenilor e cea mai prăstă profesiune, pe care numai o pôte profesa cineva.

* * *

*

Cel ce vine la tine în mod ceremonios ca să-ți cêră „sfa-
tul tău“, acela de obicei caută numai pe cineva, asupra căruia se transpună responsabilitatea pentru decisiuni, pe care acela le a
luat deja de mult.

K. Gutzkow.

*

Feresce-te pe cât numai poți de omul iscoditor, pentru că acela de sigur e indiscret.

Terentiu.

*

Retrage-te dela locul unde se vorbesce prea tare ori unde se șoptesce.

Pestalozzi.

*

Ascultă vorbele, crede numai faptelor.

Butenschön.

*

Celorū cari se plécă mai adêncū inaintea ta încrede-te mai puținū. Ei sêu sunt idioți sêu corupți.

* * *

*

Bunêtatea ne învétă: „*Se iertămū tôte!*“ Dér prudenta adauge la acêsta: „*Se nu uitămū însê nimic!*“ Oscar Blumenthal.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Documente istorice. După „Timpulū“ domnulū profesorū universitarū Bogdanū, în urma cercetărilorū făcute în iarna acêsta la biblioteca imperială din St. Petersburg, a descoperitū printre manuscriptele polone ale acêstei bibliotecī *autografulū cronicei moldovenesci* în limba polonă dela 1566, alū cărēi autorū era până acum necunoscutū, și o nouă operă în limba polonă a lui *Mironū Costinū*, despre Moldova și Muntenia. Dlū Bogdanū va publica acêste importante descoperiri într'o scriere, ce va apăre în curênd.

Darū pentru institutulū Carolū-Elisabeta. Dlū Ilie Nicolescu-Dorobanțulū a dăruitū institutulū Carolū-Elisabeta pentru ajutoriulū țeranilorū în lipsă, considerabila sumă de 300,000 lei.

Dela Societatea geografică română. Sâmbătă la 9 Martiū n. a fostū prima ședință a Societății geografice din Bucuresci. Ea a fostū presidiată de M. S. Regele. Ședința fiind deschisă, M. S. Regele a datū cuvêntulū dlui secretarū G. Lahovari, care a cetitū unū raportū asupra activitații societăței. În urmă dlū D. A. Sturdza a ținutū o conferență intitulată: „Cunoște-te pe tine însu-ți“. D-sa arată importanța acêstei maxime, apoi face o critică asupra grabei, cu care biroulū statisticeī s'a pronunțatū asupra populației țerei, și dovedesce cu cifre, că populația țerei nu e de 5 milioane, cum indică biroulū statisticū, ci multū mai mare, adecă de 6,300,000 suflete. Apoi arată, că populația diferitelorū județe a crescutū în genere, afară de a județului Teleormanū, unde a decrescutū. După ce termină dlū D. A. Sturdza, ședința a fostū suspendată pentru 5 minute, în care intervalū M. S. Regele s'a întreținutū cu dd. generalū Manu, G. Lahovari și D. A. Sturdza. După redeschidere cuvêntulū a fostū acordatū dlui Gr. Tocilescu, care a vorbitū despre „Rolulū lui Novacū“. Duminecă în a doua ședință, totū sub președința M. S. Regelui, aū vorbitū dd. Grigore Stefanescu, Ioanū Kalinderu și C. Lupulū.

Proiectulă asupra învățământului secundarū în România s'a adusū în desbaterea unei comisii speciale, care este compusă din domni: Titu Maiorescu, Sp. Haret, Alecsandru Odobescu, Dr. Toma Ionescu, V. Arionū, Gr. Tocilescu, G. D. Teodorescu, C. Dimitrescu-Jași, B. P. Hașdeū, C. Disescu, I. Negruzi, Dr. Istrati, G. Ionescu-Gionū, Stef. Mihailescu, Vêrgolicî, Meisner, Găvănescu, Vlădescu, D. A. Laurianū, secretarulū generalū alū ministerulū de instrucțiă, precum și toți directorii de serviciū din ministeriū. Comisiunea va fi presidiată de ministrulū Tache Ionescu.

† *Cesar Cantu*. Marele istoricū italianū și amicū alū cauzei române, prof. *Cesar Cantu* din Milano, a încetatū din viață la 11 Martiū n. în etate de 87 ani.

Agata Bărsescu. Celebra artistă dela teatrulū de Curte din Viena a încântatū publiculū orașelorū Sibiiū și Brașovū cu câte o seriă de reprezentațiuni. În ambele aceste orașe românii s'aū în-trecutū în ovațiuni, făcēndu-ī priimirī entusiastice și oferindu-ī la fiă-care pășire pe scenă buchete și lire de florī, împodobite cu pantlicī trecolorī, pe care se aflaū în litere mari de aurū diferite dedicațiuni. În onórea escelentei artiste s'aū mai aranjatū câte-va banchete, la cari a luatū parte tótă inteligența română, și la acestea d-șóra Bărsescu a fostū sêrbătorită prin poesii și toaste. Se crede, că tragedia noastră va petrece în venitoriu mai adese-orī la Brașovū, unde are de cugete a-și zidī o vilă.

„*Albina*“, primulū și celū mai vechiū institutū de creditū și economii, a avutū în anulū trecutū 1894. unū profitū curatū de 121,667 fl. 94 cr. După propunerea consiliulū de administrațiune, din acela se vorū dăruf pentru scopuri române culturale și de binefacere 6400 fl. 7 cr. Dividenda anulū 1894 se va urca dela 15 fl. la 16 fl. de acțiune. Adunarea generală a acționarilorū s'a ținutū la 27 Martiū n.

O invențiune românescă. Unū tinêrū românū din Pesta Iuliū *Florea* a inventatū o mașineriă, care are de basă a construcțiunei sale electricitatea, și e menită sê servescă pentru evitarea ciocniri de trenuri. Doue trenuri, cari arū veni pe aceeași liniă și arū fi în pericolū sê se ciocnescă, vorū putē se o încungiure acēsta prin sgomotulū. ce-lū face aparatulū electricū deja la o distanță de 3 klm. Talentatulū tinêrū a luatū patentă din mai multe țeri asupra invențiunei sale.

Poporațiunea Bucurescilor, după cele mai noi numărări, se rădăcă la suma de 232,009 suflete.

Monumentă pentru profesorul Constantină Diaconovică-Loga. Reuniunea învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului a luat hotărîrea, a rădica fostului profesor de Pedagogiă și directorul al școlilor naționale românești din Bănatul *Constantină Diaconovică-Loga* la mormântul aceluia din cimiteriul din Caransebeș un monument de marmoră albă. Inscripțiunea monumentului va fi: „Apostolului culturii naționale românești, primului profesor de Pedagogiă și directorul cesaro-regescă al școlilor naționale române gr. or. din Bănatul, *Constantină Diaconovică-Loga*, Reuniunile învățătorilor români gr. or. dela școlile confesionale din diecesa Caransebeșului și Aradului în semn de pietate și recunoscintă“. Desvelirea monumentului se va face cu ocaziunea adunării generale a Reuniunii, și la serbarea înăugurării lui vor fi invitate. Reuniunile învățătoresci, seminariile și gimnasiile române etc. precum și Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român.

Institutul de credit și economiă „Victoria“ din Arad în adunarea sa generală dela 10 Martiu n. a. c. a votat spre scopuri culturale suma de 1200 fl.

Proiectele de lege politico-bisericesci pentru libertatea religioasă, recte neconfesionalitate, și pentru recepțiunea religiunii mozaice au fost respinse în camera magnaților: cel dintâiu în partea sa esențială, capitolul III, cel de al doilea întreg. O grea lovire s'a dată aici și bisericii ortodoxe, carea contra desvltării istorice și contra usului secular de până acum a fost rangiată după bisericile reformate, cari ca atari există numai de 300—400 ani.

FONDULŢ GEORGIŢ BARIŢIŢ.

Transportul din Nr. 11. 1894 1628 fl. 31 cr. și 9 lei.

Ad Nr. 139—1895. Prin d. Z. Boiu: NicolaŢ Petru, parochul în GurghiŢ; Vasile PopŢ, parochul în Cassina câte 50 cr.
Suma 1 fl.

Ex Nr. 153—1895. Colectante: IacobŢ Popa.; ValeriŢ Ionica 30 cr.; NicolaŢ Runcean; IoanŢ N. StoianŢ; NicolaŢ Ciola; NicolaŢ Picu; IosifŢ OncioiŢ, primariŢ câte 10 cr.; AntonŢ PrehalŢ; BartolomeiŢ Badescu; Moise ŢojanŢ, primariŢ; IoanŢ Voiculescu,

primarü; Vlad Enescu; Nicolaü Manoiü, parochü; Nicolaü Colesia, v.-primariü; Ioanü Gârbacia; Iosifü Olteanü câte 20 cr.; Ioanü Enescu; Moise Ciurea, invătătoriü; Ioanü Oncioiü, diaconü; George Enescu, parochü câte 50 cr.

Suma 5 fl.

Transportü 1634 fl. 31 cr. și 9 lei.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 132—1895.

Procesü verbalü

din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românü, ținută în Sibiiü la 7 Martii 1895 n.

Președinte: Dr. Ilarionü Pușcariü, vice-președinte.

Membrii prezenți: Ioanü Papiü, Zacharia Boiu, Pärtenie Cosma, Ioanü Crețu, Dr. Corneliü Diaconovich și Nicolaü Toganü, bibliotecariü.

Secretariü: Dr. V. Bologa.

Nr. 41/90. Dlü Simeonü Munteanü, notariü comunalü în Blajü, cu datulü 15 Februarii 1895. cere conferirea unui stipendiü pentru fiica sa Elena, elevă privatistă în cursulü II. la institutulü preparandialü gr. cat. din Blajü, ca se pôta continua studiile sale la pedagogiulü din Clujü séü Budapesta, în care casü declară, că va pune serviciile sale la dispoziția acestui comitetü, după terminarea studiilorü.

— Cererea nu se pôte încuviința din causă, că starea fondului Asociațiunei deocamdată nu permite crearea de stipendii cu asemenea menire.

Nr. 42/101. Dnulü Andreiü Cosma, avocatü în Șimleü și cassariü alü despărțemântului Asociațiunei de acolo, cu datulü 28 Februarii 1895. transpune în copiiä testamentulü fericitulü George Filep, fostü avocatü în Tășnad, răposatü în 3 Februarii a. c., prin care s'a testatü Asociațiunei transilvane 20,000 fl. sub titlulü „Fundațiunea George Filep“, pentru scopuri filantropice curatü române“, dimpreună cu libelulü de depunerü Nr. 744/1894. despre 14,500 fl elocați pentru amintita fundațiune la institutulü de creditü și economii „Sylvania“ în Șimleü.

— Spre scire; testamentul cu libelul se depună la cassa Asociațiunei, și se autorisază presiulul a da plenipotență domnului Andreiū Cosma, avocatū în Șimleū, ca se represinte Asociațiunea la pertractarea lăsămētului.

Nr. 43/221. Prim-secretariulū Asociațiunei raportéză, că în urma însărcinārei cu datulū 16 Augustū 1893. Nr. 165, și în conformitate cu concludulū acestui comitetū din 7 Februariū a. c. Nr. 68, „Higiēna copilulū dela nascere până la alū 7-lea anū alū etății“ de Simeonū Stoica, s'a tipăritū în 3000 esemplare și s'a depusū la biroulū Asociațiunei.

— Spre scire pe lângă următoarele:

- a) să se transpună autorulū 100 esemplare;
- b) prețulū unū esemplarū se statoresce cu 15 cr.;
- c) direcțiunilorū despărțēmintelorū să se transpună câte 50—100 esemplare pentru desfacere la publiculū despărțēmintelorū;
- d) câte unū esemplarū să se transpună redacțiunilorū diarelorū nōstre, pentru notificare publică.

Nr. 44/104. Tipografia archidieceșană din locū, cu datulū 2 Martiū a. c., transpune modelulū primitū pentru tipărirea dipomelorū dela firma C. Angerer & Gōschl din Viena. Înaintéză totodată contulū despre 216 fl. pentru tipărirea etc. broșurei „Higiēna copilulū până la alū 7-lea anū“, de Simeonū Stoica.

— Modelulū pentru tipărirea diplomelorū se priimesce, avēnd a se restituī pentru grabnică efeptuire cu teestulū satoritū spre acelu scopū; contulū despre 216 fl. se asignéză la cassă spre achitare.

Nr. 45/107. Direcțiunea despărțēmētului Asociațiunei din Cohalm, cu datulū 24 Februariū 1895. Nr. 1, așterne protocolulū adunārei generale a despărțēmētului pro 1894, ținute în comuna Cața la 2/14 Februariū 1895, dimpreună cu 35 fl. tacse de membri pro 1894.

Din cuprinsulū protocolulū se constată următoarele:

a) raportulū subcomitetulū pe anulū trecutū s'a luatū spre plăcută scire;

b) s'a aprobatū raportulū cassariulū pro 1893, din care se vede, că în acelu anū s'au încassat:

Dela membri ordinari 37 fl. 50 cr.; dela membri ajutători 12 fl. 40 cr. — Totalū 49 fl. 90 cr. Ear spese în 1893. nu s'au efeptuitū, numai cu agendele biroulū;

c) s'a reconstituită despărțământul pe un nou period de 3 ani, realegându-se prin aclamațiune membrii comitetului din periodul trecut;

d) s'a cetit o disertațiune instructivă pentru popor din partea dlui I. Brotea, preot;

e) s'a înscris de membru nou al Asociațiunii dl George Mircea, econom în Cața, solvind taca de 5 fl. pro 1895, și s'a încasat dela 7 membri vechi ordinari, tacsele pro 1894, în suma de 35 fl.; ear dela membri ajutatori 19 fl. 45 cr., cu totul 59 fl. 45 cr., din care sumă 35 fl. s'a transpus la cassa centrală, ear restul 24 fl. 45 cr., s'a reținut la cassa despărțământului;

f) s'a decis să se țină procsima adunare generală a despărțământului în Cohalm, autorisându-se subcomitetul a statorî timpul.

— Protocolul servește spre scire; dl G. Mircea, econom din Cața, se declară de membru ordinar al Asociațiunii și se prevede cu documentul de legitimare până la procsima adunare generală; suma de 35 fl. tace de membri ordinari pro 1894. s'a priimit cu mulțemită; cu privire la suma restantă, ce se administrează la cassa subcomitetului, se recercă direcțiunea să compună bugetul despărțământului pro 1895, specificându-se intratele și eșitele, ear eventualul rest dimpreună cu bugetul să se transpună aici spre definitivă aprobare, conform §§. 18, 20 și 24 din Regulamentul.

Nr. 46/108. Senatul scolastic gr. cat. din Porumbacul inferior, cu datul 20 Februaril 1895, cere să se trimită gratuit pentru biblioteca scolei un exemplar din foia Asociațiunii, eventual și din anii precedenți.

— Cererea nu se pôte încuviința, se îndrumă însă petenții să înființeze agentura comunală, în sensul §. 22 din Regulamentul Asociațiunii; colectându apoi pentru scopurile Asociațiunii până în 5 fl. la an, vor prim și foia Asociațiunii.

Nr. 47/112. Dl Ioan Băbuțiu, preot în Bucium-Sasa și cassari al despărțământului Asociațiunii dela Abrud, cu datul 4 Martie 1895, trimite 25 fl. tace dela 3 membri ordinari ai Asociațiunii pro 1894 și restante.

— Spre scire cu mulțemită.

Nr. 48/113. Dl I. Popovici, profesor la scola civilă de fete a Asociațiunii, cu datul 4 Martil 1895. cere un adaus de scumpete ori ajutoril estra-ordinariu de 100 fl. fără interese, obli-

gându-se a-lă replăti în rate lunare de câte 5 fl. începându cu 1 Maiu á. c.

— Se încuviințeză împrumutul cerut de 100 fl., avându a-lă restituí direcțiunei scolare în rate lunare à 5 fl. începându cu 1 Maiu a. c.

Nr. 49/114. Prim-secretariulă Asociațiunei la recercarea direcțiunei bibliotecei publice din Galați, cu datulă 5 Martiu 1895, cere să se trimită numitei bibliotecei scrierile complete ale Asociațiunei, anume câte ună esemplarū din „Analele“ și fóia „Transilvania“ dela începutulă acelorū până astăđi.

— Se încuviințeză, încredințându-se biroulăi esecutiva.

Nr. 50/122. Prim-secretariulă Asociațiunei, transpune dimpreună cu opiniunea sa elaboratulă :

„Unele cunoscințe din istoria metalelorū (după Dr. Zippe, 1857) de Basiliū Bașota, avocatū în Abrudū, ce s'a înaintatū aici pentru ca să se tipărescă pe spesele Asociațiunei în 3000—4000 esemplare și să se vëndă, ear venitulă ce arū resulta, jumătate să se adaugă la fundațiunea fiului seū Emilū Bașota și jumătate la fondulă generalū ală Asociațiunei.

— Raportulă servesce spre scire; cererea nu se póte încuviința din motivū, că cuprinsulă elaboratulăi fiindū de totū specialū, nu va afla cumpărătorī; elaboratulă se restituie autorulăi.

Nr. 51/118. Direcțiunea scólei civile de fete a Asociațiunei înainteză cu datulă 7 Martiu 1895, Nr. 22, hărtia d-șórei Maria Romanū, prin care declară, că nu póte primí condițiile, sub care acestū comitetū i-a oferitū, în urma cererei sale, întreținerea în internatulă scólei nóstre și prin urmare din 15 Martiu curentū abđice dela postulă de instructoră pentru lucrulă de mână în cursulă complementarū, în care postū fusese angajată până la finea anului scolarū curentū.

În legătură cu acésta direcțiunea scolară raporteză, că la postulă ce devine astfelă vacantū reflecteză domnișórele: Irina Mathias și Cornelia Surdu, ambele din Sibiiū și provędute cu cualificațiunea recerută, — pe lângă rugarea să se numescă una dintre petente pentru provederea lucrulăi de mână în cursulă complementarū până la finea anului scolarū curentū.

— Abđicerea d-șórei Maria Romanū servesce spre scire; pentru provederea lucrulăi de mână în cursulă complementarū până la finea anului scolarū curentū, se numesce d-șóra Cornelia Surdu, pe lângă remunerațiã votată spre acestū scopū în bugetulă anului curentū.

Nr. 52/119. Dlă Petru Indrieș, notariu comunală în Boița, cu datulă 6 Martiu curențu cere, ca fica sa Aurelia, elevă esternă în clasa III. la scola civilă de fete a Asociațiunei, să fie dispensată dela solvirea didatrului pro 1894/5.

— Cererea nu se pôte încuviința.

Nr. 53/117. Dnulă Dr. Corneliu Diaconovich, cu datulă 6 Martiu curențu, transpune pentru biblioteca Asociațiunei dela dlă Alphons Tuoră, profesoră în Staefa lângă Zürich, trei fascicole din poesiile acestuia intitulatē „Poesias Romonschas“ și doue scrieri dramatice.

În necs cu acēsta descopere dorința distinsului poetă rhaeto-romănu, de a se întemeia legătură mai strinse între Daco-Romăni și Rhaeto-Romăni, în specială între instituțiunile loră chiamatē a cultiva limbile suroră ale acestoră popore, — și propune:

Asociațiunea să facă primulă pasă pentru stabilirea legăturilor dorite de dlă Tuoră, oferindă societății rhaeto-române schimbulă publicațiuniloră sale.

— Operele dlui Alphons Tuor, și anume: trei fascicole „Poesias Romonschas“ și doue scrieri dramatice, dăruite de însuși autorulă, se primescū cu mulțămită; ear pentru stabilirea legăturiloră dorite, comitetulă ofere cu intimă satisfacție schimbulă publicațiuniloră sale și însărcinează biroulă a trimite pe viitoră societății Rhaeto-Române tôte publicațiunile Asociațiunei, începēndū cu 1 Ianuariu 1895.

Nr. 54/. Vice-președintele Asociațiunei comunică notificarea dlui Dr. Urban Jarnik, profesoră de universitate în Praga și membru onorariu ală Asociațiunei, prin care achiteză cu mulțumită primirea celoră doue tomuri din „Documentele privitoare la familiile nobile române“ de Ioană cav. de Pușcariu.

— Spre scire.

Nr. 55. Verificarea acestui procesă verbală

— Se încredințeză membriloră: Z. Boiu, Dr. C. Diaconovich și N. Togană.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Ilarionă Pușcariu m. p.,

v.-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,

secretariu II.

S'a verificatū. — Sibiu 12 Martiu 1895 n.

Z. Boiu m. p.

Dr. C. Diaconovich m. p.

N. Togană m. p.

CONSPECTULŪ

membrilorŭ Asociațiunei transilvane, cari aŭ achitatŭ tacsele în pătvariułŭ IV. 1894.

Zacharia Tatarŭ din Elisabetopole și Leontinŭ Simonescu în Sibiiŭ câte 5 fl. Suma 10 fl.

Din despărțemētulułŭ Năședulułŭ: Dr. Alecsiŭ Larionessi; Silviŭ Bolfa; Vasiliŭ Moldovanŭ, D. I. Martinŭ; Georgiŭ Moroianŭ în Paris; Filip Popŭ în Bandu; Ioanŭ Rațiŭ în Șamsud; Nicolaŭ Toganŭ în Sibiiŭ; Ioanŭ Crețu în Sibiiŭ câte 5 fl.; Leonŭ Viciŭ; Tit Pituc câte 6 fl.; Gregoriŭ Pletos 2 fl. 50 cr. Suma 54 fl. 60 cr.

Din despărțemētulułŭ Sighișora: D. Moldovanŭ, protopopŭ în Sighișora; I. Șandru, senatorŭ în Sighișora; D. Dragoș, propriet. în Ferihaz; N. Fleșer, mesariŭ în Saschiz; V. Urdea, cocariŭ în Sighișora; Z. Ganea, parochŭ în Ferihaz câte 5 fl.; Dela membri ajutători 14 fl. Suma 44 fl.

Din despărțemētulułŭ Branulułŭ: Gavriilŭ Iuhas, Zernesci pro 1892; Iliseiŭ Nemeș, în Tohanulŭ vechiŭ pro 1893; Ioanŭ Rațiŭ, în Bran-Șimonŭ; I. cav. de Pușcariŭ în Branŭ; Georgiŭ Bobeșŭ în Bran-Porta; Nicolaŭ Manoiŭ în Șimonŭ; Stanciŭ Garoiŭ în Zernesci; Ioanŭ Strevoiuŭ; Ioanŭ Garnița; Nistorŭ Podariŭ; Iacob Zorca; Comuna Poiana-Mêrulułŭ; Moise Micu în Poiana Mêrulułŭ; Ioanŭ Vodă în Poiana-Mêrulułŭ; Ioanŭ Avram în Holbav; Nicolaŭ Penciuŭ în Zernesci; Dr. Iancu Mețianŭ în Zernesci; Dr. Eugeniŭ Mețianŭ în Brașovŭ; Ioanŭ Danŭ în Zerneștŭ; George Tomoș în Tohanulŭ vechiŭ; Nicolaŭ Grozea în Tohanulŭ vechiŭ; Nicolaŭ Cintea în Zernesci; Ioanŭ Sioma în Zernesci; Simionŭ Moldovanŭ în Betleanŭ; Nicolaŭ Marin, majorŭ în St. Pölten, câte 5 fl.; Iacob Popŭ în Șimonŭ; Acsente Moșoiŭ în Pórta; Ioanŭ Gavrilescu în Țintariŭ câte 6 fl.

Biserica gr. cat. română din Șomcuta mare 100 fl.

M. Popŭ Grideanu în M.-Oșorheiŭ pro 1893/4 10 fl.

Suma 248 fl.

Despărțemētulułŭ Făgărașulułŭ: Vasiliŭ Rațiŭ; Dr. Nicolaŭ Moșoiŭ; Dr. Andreiŭ Micu; Ioanŭ Turcu; Demetriŭ Chișiereanŭ; Iuliŭ Dan; Alecsandru Pocolŭ; Ioanŭ Dejenariŭ; Dr. Stefanŭ Popŭ; Ioanŭ Țintea, toți din Făgărașŭ, aŭ solvitŭ câte 5 fl.; Dr. Nicolaŭ Șerbanŭ în Voila 5 fl.; Pentru doue diplome 2 fl. Suma 57 fl.

Despărțemētulułŭ D. S. Mărtinulułŭ: Simeonŭ Caluțiu; Petru Nireșteanŭ; Iacob Macaveiuŭ câte 5 fl. Suma 15 fl.

Sibiiŭ, 31 Decembre 1894.

*Leontinŭ Simonescu m. p.,
cassariŭ.*

Chiămămŭ atențiunea on. nostru publicŭ cetitoriŭ asupra anunțulułŭ publicațiunilorŭ Asociațiunei, care-lŭ comunicămŭ pe vêlito-rea acestei foi. Redacțiunea.

Nrulułŭ presentŭ se aclude și consemnarea membrilorŭ Aso-ciațiunei.